

Hørings svar vedr. forslag til Kommuneplansstrategi: "Fremtidens klimavenlige hovedstad"

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg noterer vi med tilfredshed, at mange af de bemærkninger og forslag, vi allerede har indsendt til den interne høring af forslag til Kommuneplansstrategi i foråret 2023, er blevet indarbejdet i det nu foreliggende forslag til Kommuneplansstrategi.

Dato: 21.09.23

Sagsnr.: 2023-0323450

Sådan har vi behandlet høringen

Det nu foreliggende forslag til Kommuneplansstrategi har været behandlet på et offentligt lokaludvalgsmøde i Brønshøj-Husum d. 31. august, på vores fem fagudvalgsmøder i september og igen på offentligt lokaludvalgsmøde i Brønshøj-Husum d. 21. september.

Brønshøj-Husum Lokaludvalg har annonceret den offentlige høring på vores Facebookside, for at gøre bydelen opmærksom på høringen - og opfordret alle til at indsende deres evt. bemærkninger og høringssvar.

I forbindelse med opstart af arbejdet med vores bydelsplan, har vi i sommer 2022 udsendt en spørgeskemaundersøgelse til vores digitale borgerpanel med brede spørgsmål til udviklingen af Brønshøj-Husum, herunder sundhedstilbud, transport og parkering, kultur- og fritidstilbud samt grønne områder. 1096 borgere svarede på undersøgelsen.

Dertil har vi udsendt en spørgeskemaundersøgelse til vores digitale borgerpanel i perioden 6.-13. september 2023 med spørgsmål til turisme og overnatning. 500 borgere svarede på undersøgelsen.

På offentlige lokaludvalgsmøder, borgermøder, via besøg og dialog med projekter og indsatser i bydelen, drøftelser med aktivister, dialoger med bydelspuljeansøgere og på workshops i den forløbne lokaludvalgsperiode 2022 - 2023 samt gennem inddragelse af lokaludvalgmedlemmernes erfaringer fra

Sekretariatet for Brønshøj-
Husum Lokaludvalg
Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj

EAN-nummer
5798009800275

www.2700lokaludvalg.dk

foreningsarbejde, har vi på forskellig vis behandlet mange af de temaer og spørgsmål, som indgår i udkast til Kommuneplansstrategi.

Det er således på baggrund af vores løbende lokale københavnerinddragelse og løbende dialog med bydelens borgere, foreninger og aktører, at vi har udarbejdet nedenstående bemærkninger til forslag til Kommuneplansstrategi:

s. 16-17 / Byvision for København Storby for mennesker

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg er vi enige i den formulerede vision for byen, men vi har dog en indsigelse mod formuleringen i tredje afsnit i byvisionen. Her står:

” Byens erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner er vigtige for Danmark og hovedstadsregionen. De tiltrækker nye borgere, som kommer for at arbejde, forske eller studere. De understøtter det levende byliv, som er resultatet af de mange befolkningsgrupper, der dagligt bor, studerer eller arbejder i byen ”.

Det er vel ikke tiltrækning af nye borgere, der er den centrale vision i tilknytning til erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner, men derimod borgernes egne muligheder for fremtidssikret og relevant arbejde og kompetenceudvikling?

Vi mener, at visionen bør omformuleres. Tredje afsnit kunne formuleres som følger:

*” Byens erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner er vigtige for Danmark og hovedstadsregionen. **De skal sikre udviklingen af nye arbejdspladser og kompetencer for byens borgere.** Samtidig kan de tiltrække nye borgere, som kommer for at arbejde, forske eller studere. De bidrager til den samlede kompetenceudvikling og understøtter det levende byliv, som er resultatet af de mange befolkningsgrupper, der dagligt bor, studerer eller arbejder i byen”.*

s. 20-21 / Hovedstadsområdet vokser – Greater Copenhagen. Mål for Københavns udvikling

Her nævnes en række meget vigtige mål for Hovedstadsområdet, som vi er enige i: Boliger, arbejdspladser, klima, kollektiv trafik, luftforurening, stormflodssikring, byrum, cykelstier og grønne arealer. Kultur- og fritidsfaciliteter samt uddannelsespladser er fraværende i denne helt overordnede sammenhæng.

Kultur-, fritids- og uddannelsesaktiviteter er en væsentlig del af det levede liv for københavnere, for os i Brønshøj-Husum - og dermed også i udviklingen af Hovedstaden. Det skaber identitet, sikrer nødvendige kompetencer og kan samle os på tværs om noget fælles. Det bidrager til at styrke trygheden og den mentale og fysiske sundhed. Derfor skal kultur, fritid og uddannelse fremhæves på lige linje med de andre mål for Københavns udvikling.

Der kunne derfor i første målbeskrivelsen på s. 20 stå:

*” At byudvikling i København møder den lokale efterspørgsel på boliger, **uddannelses-** og **arbejdspladser samt kultur og fritids-faciliteter** og bidrager til en klimavenlig udvikling i hovedstadsområdet”.*

s. 24 - 27 / Hovedstadsområdet vokser

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg har vi med tilfredshed noteret, at Bystævneparken og Tingbjerg nu også er nævnt og indsat på oversigten og kortet over større igangværende byudviklingsprojekter.

s. 30 - 37 / Mobilitet

Dilemma: Hovedstadens byudvikling og mobilitet

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg efterlyser vi, at Kommuneplansstrategien lægger op til en samlet trafikplan for hele København. Det er ikke nok med en trafikplan for f.eks. Amager.

Amager hænger trafikalt sammen med Brønshøj-Husum, da vi deler en hovedfærdselsåre. Der mangler samtænkning og en koordineret plan for trafikken i hele København, både indenfor bilisme og offentlig transport. Det er ønskeligt, at dette kommer med i et kommende arbejdsprogram og gerne allerede i 2024.

s. 39 - 41 / Kapitel 3 Boliger og sammenhængende by En by for alle

I Brønshøj Husum Lokaludvalg vil vi gerne kvittere for de formuleringer, der er kommet ind i dette afsnit, hvor det understreges på s. 39 at:

” Byens udsatte by - og boligområder skal løftes, så alle københavnere har lige muligheder for et godt liv ”

og at der på s. 40 formuleres et nyt mål om:

”at København skal være en by uden udsatte by-og boligområder.”

Dette er en grundlæggende præmis i mange af vores bemærkninger til Kommuneplanstrategien.

Vi savner fortsat mål, der beskriver:

- **at** der skal skabes flere byrum, hvor indretning motiverer til fysisk aktivitet og kulturelle oplevelser, grønne områder, der fremmer fysisk og mental sundhed og giver plads til ro og fordybelse.
- **at** der skal skabes kommunale rammer for nye lægehuse i både eksisterende og nye byområder på linje med andre centrale funktioner.

Det nævnes i den beskrivende tekst, men bør fremhæves som mål for Københavns udvikling s. 40.

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg vil vi også gerne kvittere for, at der nu er indarbejdet formuleringer, som mere differentieret nævner forskellige boligformer - og ikke kun fire boligformer. Vi savner dog data for, hvor mange personer, der bor i de forskellige typer af boliger og forventes at skulle bo i de nuværende og kommende? Gennemsnittet 2 prs. pr. bolig siger ikke så meget om boligstørrelsesbehovet - hverken nu eller fremadrettet.

Vi savner også data og en diskussion af **”mobilitet”** - ikke kun i forhold til transport, men i høj grad også på boligmarkedet. Hertil data, som kan vise forskellige gruppers anvendelse af forskellige boligformer over en periode samt datagrundlag for kvaliteten af boligmassen set i forhold til klimamål. Vi savner altså en mere differentieret beskrivelse af boligtyper og deres anvendelse. Dette bør blive en del af afsnittet om boligredegørelser på s. 41.

s. 42-45 / Sammenhængende by Nye forbindelser binder byen sammen

Kortet på s. 45 viser forslag til bedre trafikale sammenhænge, men alene mellem tilstødende områder i udsatte områder. Det er ikke nok med bedre adgang mellem f.eks. Husum, Tingbjerg og Gladsaxe. Tingbjerg skal netop kobles til de centrale dele af København, hvor uddannelsesinstitutioner/erhvervsuddannelser og arbejdspladser ligger.

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder vi, at en kobling til metro-systemet og bedre cykelforbindelser er forudsætningen for en sammenhængende by, hvor alle borgere i udsatte byområder har let adgang til og mulighed for at leve, arbejde og uddanne sig. En målrettet strategi om at placere arbejdspladser i nærheden af udsatte boligområder vil hjælpe især borgerne i de udsatte områder.

s. 52 / En by der vokser

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder vi, at afsnittet fint beskriver ambitionen om at bygge kreativt og med integrering af uddannelses-, kultur -og fritidsfaciliteter mv. til nye samlende fællesskaber.

s. 54-55 / Behov for nye arealer

Under områder med potentialer for byudvikling nævnes Tingbjerg og Bystævneparken, Kløverparken, Refshaleøen, Ydre Nørrebro og Ydre Østerbro mv.

Bellahøj og Bellahøjmarken nævnes ikke som et område, der potentielt har meget at tilbyde – ikke mindst i form af nye arealer til fritids- og kulturaktiviteter, som muligt sted til overnatning/hotel/vandrehjem og enkelte ungdomsboliger i den Nordvestlige del af byen; alt sammen gennemtænkt klimavenligt. En sådan udvikling vil kunne skabe flere tilbud til byens borgere og langt mere liv i denne del af byen.

Lokaludvalgene i Vanløse, Brønshøj-Husum og Bispebjerg er sammen med idræts- og boligforeningerne, der bruger området, samt TMF og KFF i gang med at udarbejde en helhedsplan for området. Dette udviklingsarbejde og potentiale er slet ikke nævnt i forslag til Kommuneplansstrategi. Vi mener, at Bellahøjmarken bør medtages som nyt område med potentiale for byudvikling i form af nye arealer til fritids-og kulturaktiviteter og overnatning.

s. 56-57 / Dilemma – Boliger og sammenhængende by

Her savner vi målbeskrivelser, som i de andre kapitler. Der er til gengæld en beskrivelse af arbejdsprogram for Kommuneplan 2024 for dette tema, men ikke et arbejdsprogram for den samlede strategi. I opsamlingen af arbejdsprogrammet for 2024 nævnes alene behovet for flere arealer til boliger (ungdomsboliger, seniorbofællesskaber, almene boliger, fastholdelse af nuværende bestemmelser om boligstørrelser med evt. justering af

byggeriet af de større familieboliger) og den sociale balance i alle dele af byen. Desuden nævnes behovet for en række vurderinger af, hvordan byggeri af ejerboliger kan fremmes, og hvordan administrationsgrundlaget for almene boliger kan justeres, så der b.l.a. kan komme større variation i boligtyper og ejerformer i eksisterende almene områder.

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg savner vi overvejelser om kvalitet, klima, kultur, rekreative områder i forbindelse med målsætningen om flere boliger. Det er kun kvantitet, antal boliger, boligstørrelser, boligformer og ejerformer, der nævnes.

s. 59-72 / En by med erhverv og studiemiljø og s. 60-61 / Erhvervsudvikling

På disse sider er der fokus på, at København skal være en videnby med innovative virksomheder og uddannelser med særlig plads til byens kreative erhverv og håndsværkerhverv, butik- og oplevelsescentre, alsidige indkøbsmuligheder og turisme, der skal udvikles bæredygtigt.

I Brønshøj Husum Lokaludvalg finder vi, at målbeskrivelsen er rigtig fin med de nævnte 7 mål for Københavns udvikling, men kunne med fordel udvides med mål om:

- *"- at sikre en fordeling af hotelkapaciteter ved udarbejdelse af et administrationsgrundlag for placering af nye hoteller i hele København"*
- *"- at udvikle turisme herunder kultur-, natur- og sportsturisme til hele byen koblet til en udvikling af potentielle attraktioner."*
- *"- at sikre plads til attraktive erhvervsuddannelser og dertil hørende erhvervsmiljøer/arbejdspladser, som fordeles sig i hele byen ikke mindst i de nye byudviklingsområder."*

s.62 – 63 Turisme

Det fastslås, at den øgede turisme kan være et problem for beboerne – særligt i Indre By. Et forslag er, at kommunen derfor skal arbejde for en mere distribueret oplevelsesinfrastruktur i hele København, så turismen spredes ud i en større del af byen og bidrager til at udvikle arbejdspladser i hele København.

I Brønshøj Husum Lokaludvalg finder vi, at afsnittet om turisme og administrationsgrundlag for hoteller er blevet meget bedre end i første forslag til Kommuneplansstrategi. Det er positivt, at

der overvejes en stærkere planlægning af placering af hoteller, så turismen også bliver fordelt bedre i byen. Dog er det mærkeligt, at der på kortet på s. 63 ikke er angivet statistik for overnatninger i Vanløse, Bispebjerg og Brønshøj Husum. Vi ved jo fra det daværende Bellahøj vandrehjem, at der i 2022 var hotelværelser og overnatninger (som vist i nedstående tabel):

Navn	Enkeltvandrere	Familier	Firma	Grupper/Kultur	Kursus	Lejrskoler	Nødhjælp	Sport	Øvrige	I alt
Cph Bellahøj	117	11.764	5.310	2.261	126	5.482	0	1.118	115	26.293
				2021						
	898	4.924	3.025	858	94	5.211	434	800	886	17.130
				2020						
	32	4.564	1.978	193	41	2.502	0	188	394	9.892
				2019						
	426	15.065	2.781	2.012	254	4.004	0	1.001	3.516	29.059

Dertil savner vi en enhedsangivelse på y-aksen på figur 4.2 på s. 63: 'Overnatninger på hoteller og vandrehjem i Københavns Kommune'.

s. 70-71 / Dilemmaer - Erhverv og turisme

I dette afsnit præsenteres arbejdsprogram for 2024.

I opstillingen af, hvad København gør/har gjort i 2023, nævnes en række vigtige analyser og vurderinger, som Københavns Kommune er i gang med; herunder genopretningsplan for Hovedstadens turisme og markedsføringspartnerskaber for Hovedstadens turisme og samspil mellem storby-, kyst-, kultur- og naturturisme.

Disse initiativer kunne med fordel indarbejdes som mål i Kommuneplansstrategien. Disse vurderinger skal formodentlig netop anvendes til at sætte retningen for udviklingen af Hovedstadsområdet og København - og bør dermed formuleres i strategien og senere i kommuneplanen.

På side 71 er der nævnt et særligt tiltag:

Copenhagen Visitor Service har indgået markedsføringspartnerskaber med attraktioner på Sjælland og i Sverige for at sprede turismen i en større geografi.

Det er vores erfaring i Brønshøj-Husum Lokaludvalg, at fokus i Copenhagen Visitor Service kun er på Indre By og de

omkringliggende provinsbyer. Hele Københavns udkantsområde og forstadsområderne er ikkeeksisterende i deres strategi. F.eks. er Vanløse og Brønshøj-Husum ikke med på nogle af de kort, der findes i butikken (hvilket også gælder Wonderful Copenhagens kort), ligesom ingen af de mulige turistattraktioner, der er i vores områder, er omtalt. Den eneste brochure, som kunne findes med Københavns udkants- og forstadsområder, er en brochure om lokale cykelruter, som lokaludvalgene har været med til at udvikle.

Vi har spændende attraktioner som Københavns ældste kirke, Brønshøj Vandtårn, Bellahøj Friluftscene, Utterslev Mose, Fæstningsværkerne, flere klassiske bykvarterer, Damhussøen, Damhusengen osv. Potentialet for at sprede en mangfoldig turisme ud fra Indre By til andre bydele indenfor kommunegrænsen, er slet ikke udnyttet. Det kan bl.a. gøres med en mere målrettet investerings- og kommunikationsindsats. En øget variation i oplevelses-tilbud i København vil fastholde turister i længere perioder. Blandingen af forskellige oplevelser og tilmed inden for en radius, man kan nå inden for en halv til en hel time med cykel eller kollektive transportformer, er væsentlig for at tiltrække flere turister og over længere tid.

s. 72-77 / Klima, natur, kultur og fritid

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder vi, at beskrivelsen af plads til rekreative og kulturelle tilbud, der understøtter et sammenhængende kultur- og fritidsliv for københavnere, samt grøn natur og klimaløsninger er fin. Målbeskrivelserne på s. 74 er blevet fine.

s. 80-81 / Kultur og fritid

I Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder vi, at afsnittet er fint. Men vi savner fakta og målbeskrivelser af hvilke tilbud, der er i København, hvor de er placeret og hvor mange personer, der benytter sig af tilbuddene. Hvad er målsætningen?

s.76-77 / Dilemma - Klima, natur, kultur og fritid

Arbejdsprogrammet 2024 og "det gør Københavns Kommune også" kunne med fordel formuleres som en fremadrettet strategi, når vi nu arbejder med en 12-årig plan. For der er langt igen, inden vi når det beskrevne, med det tempo vi ser pt.

Der bør også nævnes indsatser i Utterslev Mose, Fæstningskanalen og åsystemet – f.eks. at prioritere et helhedssyn på hele

systemet, så det både får en miljø- og biodiversitetseffekt, men også den effekt, at de rørlagte åstrækninger, der skal blotlægges, faktisk indeholder noget, der er bedre end kloakvand. Det er indsatser, der flugter med kommunens nye strategi for biodiversitet, der eksplicit har en målsætning om at forøge overfladearealet af de ferske vande med 10% inden 2050 ved bl.a. at åbne det rørlagte åsystem mellem Emdrup Sø og de indre søer.

Bispebjerg og Brønshøj-Husum Lokaludvalg har sammen udgivet en større rapport, der anviser en række mulige indsatser, der relativt billigt kan bidrage til større biodiversitet og understøtte opfyldelse af vandrammedirektivets målsætninger, ligesom der med aftalen om Københavns Kommunes budget 2024 er afsat midler af hertil.

s. 86-91 Kulturarv, Byens Sjæl og Kulturmiljøer

Dette er et fint afsnit.

Vi vil dog gøre opmærksom på, at Brønshøj-Husum Lokaludvalg har en drøm at gøre hele Københavns flotte fæstningsværk inklusiv Vestvolden, der har meget at byde på både kulturelt og naturmæssigt i vores bydel, til en så væsentlig del af vores kulturarv, at den kan blive UNESCO anerkendt som verdens kulturarv. Det kræver dog, at der investeres i dette flotte anlæg, der vil kunne tiltrække mange turister som oplevelsessted. Vestvolden og fæstningsværket er slet ikke nævnt i dette afsnit i forslag til Kommuneplansstrategien som udviklingsområde.

På vegne af Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Christoffer Rosenkrands, forperson
Kirsten Vibeke Møller, næstforperson